

טוטי בלוך

"אם לא נעשה משהו

דרסטי הרפתות

המשפחתיות ייעלמו"

ראובן זלץ

טוטי בלוך חי ונושם את ענף החלב, רפתן בן רפתן, דור שלישי בנהלל ובין שאר תפקידיו, יו"ר מועצת התאחדות יצרני החלב. בראיון מפוכח, טוטי מדבר כמו שלא דיבר אף פעם, על עתיד הרפת המשפחתית, על פרויקט חייו לרפת משותפת בנהלל, מבקר את דירקטוריון מועצת החלב ואומר "אם מדינת ישראל לא רוצה חקלאות, אז לא תהיה כאן חקלאות" •

עם מי שהקים את דגניה א' ונהלל ואיך הוא לא מתבייש להציע לי הצעה כזו. אך היום שאני רואה את הכיוון אליו הולכת המדינה, אני חושב שהדרך היחידה להציל את הרפת המשפחתית במושבים זה לבנות רפתות משותפות. והלוואי ומשהו יעצור אותי ונוכל להחזיר את הגלגל אחורה, לרפתות משפחתיות בתוך המושבים. כרגע, נכון לעכשיו, לצערי זה לא המצב ואני מחפש דרך להציל את הרפת המשפחתית בישראל. זה חשוב כל כך לכולם, לא רק לרפתנים, אלא גם לתדמית שלנו ואיך בסופו של דבר אנחנו רוצים להיראות ולחיות כאן. ייבשו פה ביצות בכדי שנעשה חקלאות ישראלית וכיום נדמה שהממשלה פשוט לא מעוניינת בחקלאות מטעמים שגויים ורעים".

איפה עומד הפרויקט של הרפת המשותפת?

"אני מנסה לגייס כוחות, זה תהליך מורכב, הדרך להיתר היא יחסית קצרה, כי יש שטחים שעברו שינוי ייעוד באזור צומת נהלל. אני מאוד מקווה שהמדינה תראה את התועלת שבדבר ותעזור לנו".

מה אומרים הרפתנים בנהלל?

"יש כאלה שמוכנים להירתם ותומכים, יש כאלה המוכנים לחכות עם סגירת הרפת ויש את אריה שהחליט לסגור".

תן לנו לוח זמנים?

"הרעיון הוא לרתום מספר גורמים כולל גורמים ממשלתיים שיתמכו במהלך. השקעה כיום ברפת חדשה, זו לא צעד כלכלי. לכן אנחנו צריכים עזרה ממשלתית, צריך לזכור כי מדובר בהוצאת הרפתות מהמושב וזה צעד כלכלי התייעלותי שגם פקדי האוצר אמורים לתמוך בצעד זה".

טוטי בלוך, 65 דור שלישי בנהלל, בעל רפת רובוטית משותפת עם מכסה של 1.5 ליטר, מרכז מזון פרטי עליו גאוותו. הוא רב תפקידים, יו"ר מועצת התאחדות יצרני החלב, משקיף בהנהלת ההתאחדות ובהנהלת החקלאית ובדירקטוריון של מועצת החלב. טוטי נשוי לאורה בת מדרך עוז ולזוג 4 ילדים. טוטי הוא מה שנקרא, פוליטיקאי ענפי, למוד סכסוכים, יריבויות, בריתות וחברויות. הוא חי, נושם ועובד כל חייו סביב ענף החלב הישראלי. פטריוט אמיתי, אופטימי להחריד, המאמין, כן, הוא עדיין מאמין, בעתידו של ענף החלב הישראלי. אך נדמה כי גם אצלו, משהו נסדק בתקופה האחרונה, הוא מביט במתרחש וליבו כבד, דואג. המחשבה שהמדינה שלו, איננה מעוניינת בחקלאות כחול לבן, מטריפה אותו.

נדמה שהרפתות המשפחתיות הולכות ונעלמות, גם בנהלל?

"נכון, ככה נדמה ואם לא נעשה משהו דרסטי אז זה באמת מה שיקרה, כולל הרפת שלי. לפני כחצי שנה התעוררתי סופית למציאות הזו והגעתי להכרה שכנראה שהמדינה לא תשנה את היחס שלה לחקלאות ולכן צריך לעשות מעשה כשהפתרון היחיד הנראה לעין, זה לעשות רפת אחת משותפת של כלל הרפתנים בנהלל. יש כיום בנהלל 9 בעלי מכסות ו-7 רפתות, לא כולל בית הספר החקלאי. אני מדבר על רפת אחת שתהיה בעלת מכסה של כ-6-7 מיליון ליטר".

שהמושביקים בנהלל ידברו על רפת משותפת, אחרית הימים?

טוטי מחייך "כן, בזמנו הציע לי מנכ"ל משרד החקלאות בן אליהו, לבנות רפת משותפת לכל העמק וענית לו שהוא מדבר

המושב הראשון בארץ, מבקש להציל את הרפתות. נהלל

על חוק החלב "לדעתי האישית, דירקטוריון מועצת החלב לא נלחם מספיק על קיום חוק החלב. המכסות במדינת ישראל, ע"פ החוק, צריכות להיקבע ע"פ הרכיב הגבוה בצריכה, שומן או חלבון. מה שקורה כיום, צריכת השומן עלתה אך מכסת החלב ממשיכה להיות מחולקת ע"פ צריכת החלבון."

מישהו רצה להוציא את החלב ואנחנו נעמדנו על הרגליים האחוריות, לא הכל כולם יודעים".

ואז בסוף שואל אותי חבר, למה לא לייבא חלב אם זה יוזיל את המחיר?

"תשמע סיפור, מדינת ישראל, בפעילות שלה, גרמה לסגירה של כ-80 אחוז ממשקי גידול העגבניות במדינת ישראל, החממות עומדות ריקות. הגענו כיום למצב שמחיר העגבניות כיום עלה באירופה ותושבי ישראל ישלמו כ-20 שקל לק"ג עגבניות בחודש החגים. להזכיר לך כי ישראל היתה יצואנית גדולה של עגבניות. כך גם הולך להיות עם הפלפלים ושאר ירקות. לכן, מי שמדבר על ייבוא חלב ותוצרת חקלאית לישראל, שיחשוב שוב כי לא יהיה כאן ביטחון מזון ובטח לא יהיה כאן חלב ומוצרי חלב זולים יותר. ולא אמרתי מילה על האיכות וכן, גם הכשרות, הרי אין מצב שהרפתנים בפולין ובתורכיה עומדים בתנאי הכשרות שלנו. ואחרי כל המילים, מדובר בציונות, בשטחים בפריפריה, בשמירת האדמות שלנו, על זה נלחמנו".

מילה לסיום, לחג?

"עדיין יש בי אופטימיות, פעם הייתי אופטימי, היום עדיין אני אופטימי. מאוד מקווה שכולם שהממשלה תתעשת ושנצליח לעצור את התהליכים ההרסניים בזמן. שנה טובה לכולם, שנת בריאות ופרנסה טובה, שנה שמנת לכולם". ▲

מי שמדבר על ייבוא חלב, שיחשוב טוב על ביטחון המזון שלנו. טוטי בלוח

תגיד, מה קרה לנו, איפה הענף טעה לאורך הדרך שהגענו עד לכאן?

שתיקה ארוכה ואז "תשמע, אני באמת שלא מעוניין לחזור שוב ליריבות בין המושבים לקיבוצים, עשינו כולנו טעויות לאורך הדרך ולא הבנו את הסיטואציה. כיום אין ספק שהמושב בישראל נמצא תחת איום קיומי וכמובן בכלל זה גם הרפתות. המצב מורכב, הרבה דברים אני לא רוצה או יכול לומר כרגע. לדעתי האישית, דירקטוריון מועצת החלב לא נלחם מספיק על קיום חוק החלב. המכסות במדינת ישראל, ע"פ החוק, צריכות להיקבע ע"פ הרכיב הגבוה בצריכה, שומן או חלבון. מה שקורה כיום, צריכת השומן עלתה אך מכסת החלב ממשיכה להיות מחולקת ע"פ צריכת החלבון. מכאן שהרפתנים לא מייצרים את כמות השומן הנצרכת ע"י הציבור ויש מחסור בשומן מן החי. הסיבה היא לטענת מועצת החלב, שאם ייצרו את כל השומן, ייווצר עודף באבקת חלב. בנוסף, היטל מועצת החלב, העומד על 3.8 אגורות לליטר, אמור להיות 4.2 וזה מוריד למועצה 6 מיליון שקל בשנה, מזה נובע החשש לייצר את כמות השומן הנדרש ולכן גם יש מחסור בחמאה. אך יחד עם זה, חשוב לי גם לומר כי איציק שניידר הוא אחד מהלוחמים הגדולים למען המשך ענף החלב הישראלי".

עתיד המוצרים במחירים מפוקחים?

"יש לנו שני מחירים מפוקחים, האחד מחיר המטרה ליצרן והשני, המחיר לצרכן, זה שתי וועדות שונות, כפעיל בענף נאבק שנים ליצור מצב שהמחיר לצרכן יעודכן אוטומטי, כמו מחיר הדלק או התחבורה הציבורי. הדבר ימנע לחץ של כל הגורמים על מחיר המטרה ליצרנים. לשמחתי, בהסכם האחרון סוף סוף הגענו להסכמה על עדכון אוטומטי מהראשון למאי 2023 והשר סמוטריץ' בהסכם האחרון דחה את זה". יש רפתנים התוהים היכן הקמפיין התקשורתי של הענף שהרי הכל כיום זה עניין של תדמיות? "אנחנו בתקשורת, הענף שלנו יותר מכל ענף אחר בתקשורת, אין שבוע שלא רואים את ליאור במדיה, אותי לימדו שלא תמיד צריך לצעוק, בטח לא במצב העכשווי בישראל. עיקר הפעילות שלנו היא מתחת לרדאר. הענף שלנו מורכב מאוד, קשה מאוד להסביר אותו ולהבין אותו. התוצאה של העבודה שלנו, היא חוק סימון ארץ המקור של המוצר והחלב בפנים.